

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 27.1.2005
KOM(2005) 8 v konečném znění

SDĚLENÍ KOMISE

**Druhá zpráva o provádění Hlavních směrů hospodářské politiky (BEPG) za období
2003–2005**

(předkládané v souladu s čl. 99 odst. 3 Smlouvy o ES)

{SEC(2005)91}

***Druhé hodnocení
pokroku dosaženého
při provádění
Hlavních směrů
hospodářské politiky
...***

Toto sdělení hodnotí pokrok dosažený při provádění střednědobé strategie hospodářské politiky EU, jak je uvedena v Hlavních směrech hospodářské politiky (BEPG)¹ za období 2003–2005. Hlavní směry byly přijaty v roce 2003 a aktualizovány v roce 2004² s cílem zohlednit rozšíření Unie, a zaměřují se na to, jak mohou hospodářské politiky přispět k plnění lisabonské strategie, nejen sledováním vhodné makroekonomické politiky, ale i dynamickou ekonomickou reformou. Toto sdělení shrnuje hlavní zjištění zprávy o provádění Hlavních směrů hospodářské politiky, kterou útvary Komise připravily jako součást „Prováděcího balíčku“, a rovněž obsahuje návrh Společné zprávy o zaměstnanosti a Zprávy o provádění strategie vnitřního trhu. Prováděcí balíček poskytuje potřebné základní informace k Jarní zprávě Komise za rok 2005 a pro Průběžné hodnocení lisabonské strategie v polovině období.

***...příspěvek do Jarní
zprávy 2005***

***Větší zaměření na
konkrétní opatření***

Ve srovnání s předběžným hodnocením z minulého roku³ tato zpráva o provádění hospodářské politiky upřesňuje hodnocení o konkrétní závěry o dosaženém pokroku. Pozornost se tedy do jisté míry přesunula od záměrů politiky na konkrétní opatření. Hodnocení však bere do úvahy omezený čas, který měly nově přistupující členské státy k dispozici pro implementaci hlavních směrů hospodářské politiky.

***Mírné ekonomické
oživení s utlumenou
domácí poptávkou***

Krátce po přijetí Hlavních směrů hospodářské politiky za období 2003 – 2005 zaznamenalo hospodářství přibližně ve druhé polovině roku 2003 obrat k lepšímu. Oživení dále pokračovalo v roce 2004 za podpory příznivého globálního ekonomického prostředí. Avšak při předpokládané míře růstu v rámci EU na úrovni 2,5 procenta v roce 2004 (a kolem 2 procent pro eurozónu) je ekonomické oživení spíše mírné a je třeba především posílit domácí poptávku. Některá zlepšení je možné pozorovat na trhu práce, kde se s podporou umírněného mzdového vývoje růst zaměstnanosti v roce 2004 zvýšil na 0,4 procenta. V porovnání s rokem 2003 se v EU-25 i v eurozóně předpokládá pouze mírný nárůst inflace na 2,2 procenta navzdory vývoji cen energií, který byl v eurozóně zmírněn zhodnocením eura.

***Makroekonomické
politiky zůstaly
uvolněné***

V kontextu stále nejistoty související s mírou oživení a se stoupajícími cenami energií zůstaly makroekonomické politiky v roce 2004 uvolněné. Evropská centrální banka nezměnila své klíčové úrokové sazby. Za účelem omezení inflačních tlaků zvýšily některé centrální banky Unie úrokové sazby. Fiskální politika původních patnácti zemí EU setrvala v roce 2004 na neutrální úrovni, jak naznačuje pouze minimální změna v diskreční složce, zatímco automatické stabilizační prvky všeobecně podporovaly ekonomickou aktivitu. V některých nových členských státech přispěla konsolidace veřejných financí k uvolnění měnové politiky.

¹ Doporučení Rady ze dne 26. června 2003 k hlavním směrům hospodářské politiky členských států a Společenství (na období 2003 – 2005) 2003/555/ES zveřejněné v Úředním věstníku č. L 195/1 ze dne 1. srpna 2003.

² Doporučení Rady ze dne 5. července 2004 k aktualizaci Hlavních směrů hospodářské politiky na období 2003 – 2005 z roku 2004.

³ Sdělení Komise „První zpráva o provádění Hlavních směrů hospodářské politiky za období 2003 – 2005“, KOM(2004) 20 v konečném znění přijatém dne 21. ledna 2004.

Přetrvávající schodky rozpočtů

Řada členských států dosáhla jen mírného pokroku při uzdravování veřejných rozpočtů, což se odrazilo ve vysokých rozpočtových deficitech v roce 2003. V kombinaci s nižším než potenciálním hospodářským růstem to vedlo k nárůstu průměrného nominálního schodku v eurozóně na téměř 3 procenta HDP, zatímco v celé EU zůstal schodek nezměněn na nepatrně nižší úrovni. Za tím se však skrývají značné rozdíly mezi jednotlivými členskými státy: nevýrazný výkon některých členských států kontrastuje se zdravým stavem „téměř vyrovnaného nebo přebytkového“ rozpočtu, který byl dosažen nebo udržen v roce 2003 nebo 2004 v celé řadě dalších členských států (Belgie, Dánsko, Estonsko, Španělsko, Irsko, Lucembursko, Finsko a Švédsko).

V roce 2004 měla asi třetina členských států schodky převyšující 3 % HDP

Nominální salda rozpočtů se zhoršila u více než poloviny členských států: přebytek se změnil v deficit ve čtyřech členských státech a schodky se zhoršily v dalších deseti státech, z čehož v Řecku a v Polsku výrazným způsobem. Na základě hospodářské predikce z podzimu 2004 předložené Komisí se u devíti členských států očekává, že v roce 2004 schodky značně převýší horní hranici 3 procent HDP. Tuto situaci rovněž vykazuje počáteční stav rozpočtů některých nových členských států, což odráží probíhající proces transformace a různé problémy, před kterými jejich fiskální politika stojí.

Nadměrné schodky byly zaznamenány v Portugalsku již v roce 2002, v Německu a Francii v roce 2003, zatímco osm dalších států vykazovalo nadměrný schodek v roce 2004, jmenovitě Řecko a Nizozemsko a po přistoupení Česká republika, Kypr, Maďarsko, Malta, Polsko a Slovensko. Zatímco Portugalsko již v roce 2004 nadměrný schodek nevykázalo a schodek Nizozemska se v roce 2004 vrátil těsně pod hranici 3 procent HDP, Německo, Francie a především Řecko (z původních patnácti členských států EU) s vysokými schodky stále ještě bojují. S výjimkou Řecka a Maďarska se však realizace úsilí o fiskální konsolidaci v ostatních zemích, které jsou v procesu řízení za nadměrný schodek (EDP), zdá být na dobré cestě.

Udržování tempa reformem pracovního trhu

Zdá se, že tempo reformem pracovního trhu bylo v roce 2004 zachováno. Především se projevují opatření, která byla nedávno přijata v Německu a značný pokrok byl dosažen i v Dánsku, Nizozemsku, Irsku a v Rakousku (viz rovněž Společná zpráva o zaměstnanosti za období 2004-2005). Obecně se projevuje tendence soustředit se i nadále mnohá opatření na snížení daní, na strategii celoživotního vzdělávání nebo na aktivní politiku pracovního trhu, zatímco méně podnětů (nebo jednoznačných návrhů) se týká systémů dávek, mzdových vyjednávání a právních předpisů na ochranu zaměstnanosti.

Opatření na zlepšení pracovních pobídek se nadále zaměřovala na daňové reformy

Několik členských států přijalo daňové reformy na zvýšení pobídek pro vstup na pracovní trh nebo pro setrvání na něm a některé členské státy (např. Česká republika, Dánsko, Německo, Francie a Nizozemsko) rovněž snížily dobu vyplácení podpory v nezaměstnanosti a/nebo zpřísnily kritéria ke splnění podmínek pro pobírání podpory a hledání práce.

Několik členských států přijalo opatření

Pracovní trh musí být pružnější a současně musí pracovníkům poskytovat přiměřenou úroveň jistoty. Pouze několik členských států přijalo v roce 2004 opatření ke zvýšení pružnosti organizace práce.

ke zlepšení pružnosti

Zvláště v Německu došlo v případě malých podniků ke změkčení právních předpisů na ochranu zaměstnanců, prodloužila se doba trvání smluv na dobu určitou a trend zkracování pracovní doby ve specifických odvětvích se začal obracet. Francie novelizovala právní předpisy o propouštění z důvodu nadbytečnosti. Žádný jiný členský stát se však nepustil do reformy některých příliš přísných právních předpisů na ochranu zaměstnanců se smlouvami na dobu neurčitou nebo do řešení segmentace trhu práce podle různých druhů pracovních smluv. I když byly v Itálii zavedeny reformy na podporu zvýšení účasti na trhu práce, vyšší rozmanitost pracovních smluv by mohla dále prohloubit již viditelnou segmentaci trhu práce.

Většina členských států i nadále podporovala profesní mobilitu prostřednictvím strategie celoživotního vzdělávání a aktivními programy na trhu práce. Některé členské státy řešily problém regionální mobility tím, že zlepšily oblast pobídek v systému daní/dávek nebo, jako v případě Španělska, posílením pružnosti trhu s byty.

Nedostatečný pokrok k dosažení všech cílů zaměstnanosti stanovených pro roky 2005 / 2010

Bez ohledu na současný pokrok je stále méně pravděpodobné, že se Unii podaří splnit lisabonské a stockholmské cíle v oblasti zaměstnanosti (možná s výjimkou cílů pro míru zaměstnanosti žen), pokud všechny členské státy rychle nezavedou komplexní reformy. Udržitelné zvyšování hospodářské dynamiky by rovněž přispělo k budoucímu růst míry zaměstnanosti.

Nepříznivý vývoj růstu produktivity práce

Reformy ke zlepšení produktivity práce v rámci EU jsou stejně důležité jako reformy pracovního trhu. Od přelomu století se růst hodinové produktivity práce v mnoha členských státech ještě více zpomalil a v roce 2003 se v Itálii, Nizozemsku a v Portugalsku dostal do záporných čísel. Částečně to může souviset s nižší úrovní investic na zaměstnance jako důsledku vyšší tvorby pracovních míst ve druhé polovině devadesátých let. Tento faktor však může vysvětlit pouze malý podíl zjištěného zpomalení růstu produktivity. Důležitější je zpomalení míry technologického pokroku vyplývajícího z pomalé orientace na odvětví s vysokým růstem produktivity, relativně malého rozsahu výrobního odvětví v oblasti informačních a telekomunikačních technologií (ICT) v EU a zřejmá pomalost při využívání přínosů ICT pro zvyšování produktivity v řadě průmyslových odvětví využívajících těchto technologií.

Tempo integrace vnitřního trhu se zpomalilo ...

Zvyšování produktivity vyžaduje zavedení dynamického a komplexního souboru reforem, který by umožnil plně využít přínosy z hospodářské integrace. Avšak, jak již bylo konstatováno v první zprávě o provádění Hlavních směrů hospodářské politiky za období 2003 – 2005, výsledky nejsou jednoznačně pozitivní. Několik ukazatelů (obchodování v rámci EU, cenová konvergence) naznačuje, že tempo integrace vnitřních trhů se zpomalilo částečně v důsledku nižší ekonomické aktivity. Provádění směrnic pro vnitřní trh zaostává za časovým rozvrhem a pouze Španělsko a Litva dokázaly snížit procentuální podíl neprovedených směrnic pod dohodnuté 1,5 procenta. Vysoký počet případů porušování pravidel v Německu, Řecku, Španělsku, Francii a Itálii je rovněž důvodem ke znepokojení. V oblasti veřejných zakázek se hodnota veřejně inzerovaných zakázek i nadále zvyšuje, ale stále tvoří pouze 16 procent celkové hodnoty veřejných zakázek.

...zatímco liberalizace sít'ových průmyslových odvětví pokročila a politika hospodářské soutěže se zefektivnila

Podpora hospodářské soutěže v sít'ových průmyslových odvětvích zůstává trvalým úkolem. K liberalizaci sít'ových průmyslových odvětví byly v roce 2004 podniknuty další kroky, ale efektivní hospodářská soutěž není vždy zajištěna, o čemž i nadále svědčí významný podíl zavedených provozovatelů na trhu. Se zaváděním nového regulačního rámce se zvyšuje hospodářská soutěž v odvětví elektronických komunikačních služeb na většině trhů, což přináší vyšší užitek spotřebitelům. Osm členských států podniklo další kroky k úplné liberalizaci trhu s elektrickou energií (Belgie, Dánsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko a Portugalsko). V mnoha nových členských státech se na trhu sít'ových odvětví rovněž zvyšuje hospodářská soutěž s otevíráním jejich ekonomik mezinárodní hospodářské soutěži. Efektivnost politiky v oblasti hospodářské soutěže se zlepšila modernizací protimonopolního režimu Společenství při fúzích společností a posílením, třebaže mírným, vyšetřovacích pravomocí Komise. V souvislosti s tímto vývojem, který je spojen s přenášením větší odpovědnosti na národní orgány pro hospodářskou soutěž, uvolnily členské státy (zvláště Irsko, Nizozemsko, Španělsko a Spojené království) dodatečné zdroje.

Pokrok dosažený v oblasti integrace finančního trhu

V roce 2004 byla přijata důležitá opatření k zajištění příslušného regulačního rámce pro efektivnější kapitálové trhy a další finanční integraci v rámci EU. Prováděcí etapa akčního plánu pro rizikový kapitál (RCAP) vedla k dobře rozvinutému trhu s odkupováním podílů, avšak investice rizikového kapitálu do společností v počátečním stádiu rozvoje jsou i nadále nedostatečné. Tím, jak se legislativní etapa akčního plánu finančních služeb (FSAP) blíží k závěru, začala se pozornost přesouvat na provádění přijatých opatření do vnitrostátních právních předpisů. Míra provádění směrnic se i nadále velice různí, a to jak podle jednotlivých směrnic, tak i podle jednotlivých členských států, i když se v roce 2004 provádění směrnic zdá být dostatečné.

V rámci sdělení Komise z května 2004 o zúčtování a vyrovnání a zřízení Poradní a monitorovací skupiny odborníků pro zúčtování a vyrovnání byl dosažen určitý pokrok směrem k posílení integrovaného, bezpečného a účinného prostředí pro vyrovnání pohledávek na trzích cenných papírů EU. Pokrok byl rovněž dosažen v posílení řádné správy a řízení společností přijetím iniciativ v rámci celé EU a rovněž na úrovni jednotlivých zemí. S přihlédnutím k vývoji na trhu pokračovaly členské státy ve zlepšování svých meziodvětvových opatření pro dohled, a rovněž byly podniknuty významné kroky ke zlepšení přeshraniční spolupráce.

Zlepšené klima pro podnikání

Zdá se, že se zlepšují rámcové podmínky pro podnikání, i když podnikatelská aktivita není stále tak dynamická jako v USA. Vlády se snaží zkrátit dobu a snížit náklady potřebné k založení společnosti a poskytovat služby přes internet (např. Belgie, Francie, Maďarsko, Polsko a Slovensko). V evropském měřítku je rovněž zřetelně větší pozornost věnována reformě regulačního rámce. Členské státy přijímají opatření ke snížení nákladů na dodržování předpisů o dani z příjmů právnických osob (které mohou být pro malé a střední podniky velmi vysoké). Kromě toho byla přijata opatření k rozšíření základu daně pro právnické osoby, což může pomoci k případnému snížení daňových sazeb.

***Pouze pozvolný
pokrok směrem ke
znalostní ekonomice...***

***... čímž je ohroženo
dosažení lisabonského
cíle pro výdaje na
výzkum a vývoj***

Navzdory různým opatřením, která byla přijata ke zlepšení přechodu směrem ke znalostní ekonomice, je pokrok pouze pozvolný. EU stále značně zaostává za USA v oblasti výzkumu a inovací (výzkum a vývoj). Poslední cyklické zpomalení investic do podnikání a přímých zahraničních investic zabrzdilo šíření znalostí a technologií, jež je zejména důležité pro nové členské státy. Výdaje na výzkum a vývoj se v roce 2002 zvýšily pouze nepatrně na 2 procenta HDP, čímž se stal cíl dosáhnout podílu výdajů na výzkum a vývoj na HDP v roce 2010 ve výši 3 procent (z toho měl soukromý sektor financovat dvě třetiny) prakticky nedosažitelný bez radikálních iniciativ. Některé členské státy (Švédsko a Finsko) vykazují vysoký podíl výdajů na výzkum a vývoj, zatímco v jiných státech od roku 1999 tento podíl poklesl (Řecko, Irsko a Nizozemsko). Téměř všechny členské státy přijaly národní cíle pro zvýšení veřejných a soukromých investic do výzkumu a stále více států nepřímo podporuje výzkum a vývoj v podnikatelské sféře prostřednictvím fiskálních pobídek. Nové členské státy by měly využít transferu znalostí prostřednictvím přímých zahraničních investic (FDI). Tento transfer je nezbytný pro dosažení takové ekonomické úrovně, která by těmto státům umožnila zvýšit svou specializaci v rámci aktivit s vyšší přidanou hodnotou. Veřejné investice do lidských zdrojů vykazují mírné zvýšení, ale významně se liší mezi jednotlivými členskými státy. Navzdory příznivému vývoji bude zapotřebí vynaložit další úsilí k dosažení cílů do roku 2010 pro účast dospělých v celoživotním vzdělávání a pro ty, kteří, předčasně opustili vzdělávací proces. Malý pokrok byl dosažen při zvyšování podílu dvaadvacetiletých, kteří ukončili vyšší střední vzdělání. Stručně řečeno, členské státy se snaží reformovat výzkum, inovace, systémy vzdělávání a odborné přípravy, ale existuje riziko, že současná rychlost reform neumožní Unii dosáhnout cílů v oblasti znalostní ekonomiky stanovených v Lisabonu a v Barceloně.

Obecně se hrubé veřejné investice (jako procento HDP), které měly klesající trend od sedmdesátých let, v období 2000 až 2004 z podstatné části stabilizovaly na úrovni přibližně 2,5 procenta HDP. Evropská iniciativa růstu vyzdvihla úlohu veřejných investic do klíčové dopravní infrastruktury pro posílení dynamiky vnitřního trhu. Byl stanoven seznam v rámci programu Quick-start, který je nyní součástí priorit trans-evropských sítí (TEN) schválených Unií v dubnu 2004. Navíc jsou z rozpočtu EU velkou měrou financovány takové investice jako je infrastruktura, vývoj, výzkum a vzdělávání s cílem přispět jak ke zvyšování produktivity, tak zaměstnanosti.

***Dlouhodobá
udržitelnost veřejných
financí není dosud
zajištěna ve většině
členských státech***

Kromě dosažení vyšší zaměstnanosti a potenciálního tempa růstu je stěžejním bodem strategie zaměřené na zvládnutí ekonomických a rozpočtových důsledků stárnutí obyvatelstva rovněž snížení výše dluhu a reforma penzijního systému. V posledních letech nebylo dosaženo žádného významného pokroku v oblasti snížení veřejného dluhu, který setrval v roce 2004 nad referenční hodnotou 60 procent HDP jak v celé EU, tak i v eurozóně. Přetrvávající vysoký dluh je důsledkem nízké priority, která se v mnoha členských státech dává konsolidaci rozpočtu a slabého hospodářského růstu. Po významných penzijních reformách realizovaných v roce 2003, zejména ve Francii a v Rakousku, byla v roce 2004 přijata významná opatření, například v Itálii a na Slovensku, zatímco jiné země přistoupily ke skromnějším krokům (např. Lotyšsko

zvýšilo minimální věk pro odchod do důchodu a Portugalsko zavedlo pro státní zaměstnance sankce za předčasný odchod do důchodu), někdy i se záměrem zmírnit dopady předchozích reforem. Z analýzy vyplývá, že i přes současné úsilí vedoucí k zajištění dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí, zůstává tato otázka stále velmi důležitá ve většině členských států, zejména v Belgii, na Kypru, v České republice, Německu, Řecku, Španělsku, ve Francii, v Maďarsku, Itálii, na Maltě, v Polsku, Portugalsku, Slovinsku a na Slovensku.

***Sociální udržitelnost
bržděna situací na
trhu práce***

Pokrok v oblasti zlepšování sociální udržitelnosti je i v roce 2004 nadále malý. Především relativně slabá výkonnost trhu práce společně s pomalým růstem zaměstnanosti v letech 2003–2004 i nadále brzdí celkový pokrok, protože zaměstnanost hraje významnou úlohu při vymaňování lidí z chudoby a ze sociálního vyloučení. Nedávná opatření podniknutá na Slovensku, v Maďarsku, České republice, Slovinsku a v Estonsku se zaměřují na modernizaci systémů daní/dávek nebo na zprostředkování zaměstnání ohroženým skupinám. Je proto důležité posílit synergický vliv politik podporujících ekonomický růst, zaměstnanost a hospodářskou a sociální soudržnost.

***Pokrok dosažený při
opatřeních přijatých
ke zlepšení
environmentální
udržitelnosti***

Ve srovnání s rokem 2003 byl v roce 2004 dosažen lepší pokrok při přijímání opatření ke zlepšení environmentální udržitelnosti. V oblasti klimatických změn byly v roce 2004 ukončeny přípravy Společenství na systém obchodování s emisemi skleníkových plynů, což umožnilo, aby systém začal fungovat od 1. ledna 2005. Některé členské státy však nepředložily včas své úplné národní akční plány pro přidělení emisních kvót, a proto se nemohly zapojit do systému od jeho začátku. To, že Rusko ratifikovalo Kjótský protokol znamená, že protokol vstoupí v platnost od roku 2005, což zvyšuje tlak na provádění efektivní politiky ke snížení emisí skleníkových plynů. Snížení emisí skleníkových plynů zatím není dostatečné k tomu, aby patnáct původních zemí EU splnilo ve shodě s plánem své závazky vyplývající z Kjótského protokolu. Několik členských států přijalo tržní opatření pro stimulaci energetické účinnosti (např. Belgie a Itálie) nebo opatření na podporu alternativních paliv (např. Francie, Rakousko, Švédsko a Spojené království); jiné státy však oslabily cenový signál vyšších cen energií tím, že snížily daně z paliv. V odvětví dopravy se několik členských států (např. Belgie, Kypr a Rakousko) přidalo ke skupině těch zemí, které upravily svůj systém zdanění vozidel tak, aby zohlednil emise kysličníku uhličitého a/nebo konkrétní emise, zatímco opatření na zpoplatnění těžkých nákladních vozidel vstoupilo v platnost v Rakousku a bylo konečně přijato i v Německu. To podporuje dosažení rovnováhy mezi jednotlivými druhy dopravy. V rámci pokroku při výrobě elektřiny z obnovitelných zdrojů energie vynaložily čtyři země značné úsilí prostřednictvím sazeb za dodávky energie (Dánsko, Německo a Španělsko) a jedna země zrušila zdanění obnovitelných zdrojů energie (Finsko).

Úsilí vynaložené při zvyšování účinnosti celého systému dodávek a odběru energií by mělo pokračovat směrem ke snižování energetické závislosti Evropy, k zajištění dostupné ceny pro všechny spotřebitele (jak pro průmysl, tak i pro domácnosti) a rovněž k dodržování mezinárodních závazků vyplývajících z Kjótského protokolu.

Nejednoznačný pokrok v eurozóně, kde rozpočtová politika je i nadále zklamáním ...

...ale kde dvouleté předsednictví Eurogroup zlepši ekonomické řízení

Celkově lze pokrok při provádění hlavních směrů hospodářské politiky za období 2003–2005 stále ještě zlepšovat

Pokud jde o reakci na hlavní směry pro eurozónu není pokrok ani nadále zcela jednoznačný. Zatímco mix makroekonomických politik i nadále podporoval růst - uvolněná monetární politika byla doprovázena obecně neutrální fiskální politikou, potřeba dalších a komplexních ekonomických reforem je ilustrována stagnujícím a opožděným oživením ve srovnání s jinými industriálními ekonomikami. Další reformy, které snižují strukturální rigiditu, jsou stále ještě potřebné k posílení schopnosti přizpůsobovat se šokům. Nedostatek významného pokroku při konsolidaci rozpočtů všech sedmi členských států, které nedosáhly „téměř vyrovnaný nebo přebytkový“ stav rozpočtu v roce 2003, je z tohoto hlediska mimořádným důvodem ke znepokojení. I když určité zlepšení bylo zaznamenáno v cyklicky upravených rozpočtových schodcích ve Francii a v Nizozemsku, situace se nadále zhoršovala v Německu, Řecku, Itálii a v Rakousku. Pozitivní ale je, že v eurozóně již druhým rokem zřejmě dochází ke snižování inflačních rozdílů. Rozhodnutí přijaté v roce 2004 o vytvoření stálého dvouletého předsednictví skupiny Eurogroup od roku 2005 by mělo pomoci zlepšit její fungování a bude mít za následek kontinuitu účasti eurozóny na mezinárodních zasedáních. To je možné pokládat za první důležitý krok při posilování hlasu eurozóny na mezinárodní scéně.

Z celkového závěru této druhé Zprávy o provádění Hlavních směrů hospodářské politiky za období 2003-2005 vyplývá, že pokrok není ani nadále zcela jednoznačný. Některé členské státy dosáhly většího pokroku než jiné. Například relativně dobrý pokrok v realizaci specifických doporučení zohledňujících situaci dané země učinily Belgie, Dánsko, Irsko, Nizozemsko, Finsko a Spojené království, zatímco pokrok v některých členských státech lze považovat za mírný. Pokud jde o doporučení novým členským státům adresovaným před necelým půl rokem, posouzení jejich provádění naznačuje, že se, třebaže rozdílnou rychlostí, ubírá správným směrem, a to zejména na Kypru a na Slovensku. Jinak, zaměříme-li se na rozvoj podle odvětví, relativně dobrý pokrok byl dosažen v oblasti vytváření příznivějšího podnikatelského prostředí, zvyšování úrovně efektivnosti politiky hospodářské soutěže a zlepšování environmentální udržitelnosti. Dařilo se udržet tempo provádění reforem na trhu práce, které mírně zesílilo v roce 2003. Pouze mírný pokrok byl zaznamenán pokud jde o probíhající přechod ke znalostní ekonomice, kde přetrvává podstatný rozdíl mezi EU a USA. Zdá se, že tempo integrace vnitřního trhu se rovněž zpomalilo a provádění směrnic pro vnitřní trh vykazuje nedostatečný pokrok. Nadále se vyskytuje i vysoký počet případů porušení pravidel. Kromě toho nedostatečný pokrok v několika členských státech při dosahování zdravého stavu rozpočtu a/nebo nápravy nadměrného schodku rozpočtu je i nadále důvodem ke znepokojení. I když byl v některých členských státech dosažen určitý pokrok při zlepšování fiskální udržitelnosti mimo jiné u penzijních reforem, míra zadluženosti zůstává vysoká a dlouhodobá udržitelnost v roce 2004 zatím není zajištěna u 14 členských států. Stručně řečeno, celkové tempo reforem se v roce 2004 nezměnilo. Je proto zřejmé, že při současném tempu reforem nebude zajištěno úplné provedení Hlavních směrů hospodářské politiky za období 2003–2005, a tím bude obtížné splnit i ambice obsažené v Lisabonské strategii.